

T.C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**ÇIRAKLIK VE YAYGIN EĞİTİM GENEL  
MÜDÜRLÜĞÜ**

**KURU TEMİZLEMECİLİK ALANI**

**KALFALIK**

**ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI**

2008  
ANKARA

## **KURU TEMİZLEMECİLİK ALANI ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI**

Ülkemizde ve dünyada tekstil sanayi, pazar ve rekabet şartları sebebi ile hızla gelişmektedir. Bu durum kumaş temizleme tekniklerindeki gelişmeyi de beraberinde getirmiştir.

Kumaşların lif özelliklerine göre kimyasal ürünlerin ve temizleme yöntemlerinin araştırılmasına hâlen devam edilmektedir. Bu yenilikler aynı zamanda kuru temizleme makineleri alanında da kendini göstermektedir.

Sektör tarama ve inceleme çalışmaları sonucunda sektörde faaliyet gösteren mesleklerin özellikleri saptanmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden hareketle mesleğe özgü yeterlilikler ayrıntılı olarak çıkarılmıştır. Mesleklere ilişkin saptanan bu yeterlilikler, hazırlanacak olan öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturacaktır.

Öğretim programlarının ve modüllerin hazırlanmasının her aşamasında, iş yaşamının iş gücüne dönük gereksinimlerinin tüm yönleriyle dikkate alınması amacıyla sektörel kuruluşlarla karşılıklı görüş alışverişi ve iş birliği gerçekleştirilmiştir.

Meslek elemanlarından ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterliklerde çeşitli araştırmalar ve uzmanların görüşleri tespit edilerek çalışmaları programa aktarılmıştır.

Bu doğrultuda kuru temizlemecilik alanında yer alan mesleklerde uluslararası ve ulusal düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeydeki bireye eğitim olanağı sağlayan programları hazırlamak hedeflenmiştir.

## ALAN ÖĞRETİM PROGRAMI

SEKTÖR	Kuru Temizlemecilik
ALAN	Kuru Temizlemecilik
ALANIN TANIMI	Kuru Temizlemecilik Alanı'na yönelik tekstil ve deri ürünlerinin temizlenmesi, ütülenmesi, boyanması ve kolalanması ile ilgili eğitim ve öğretim verilen alandır.
ALANIN AMACI	Kuru Temizlemecilik Alanı'nda, sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan meslekî yeterlikleri kazanmış nitelikli meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.
DAL/MESLEK PROGRAMLARI TANIMLARI VE AMAÇLARI	<b><u>KURU TEMİZLEME</u></b> <b>TANIMI:</b> Giyim eşyaları, deri ve diğer tekstil ürünlerinin temizlenmesi, ütülenmesi, boyanması ve kolalanmasına ilişkin işlemlerin uygulandığı alandır. <b>AMACI:</b> Giyim eşyaları, deri ve diğer tekstil ürünlerinin temizlenmesi, ütülenmesi, boyanması ve kolalanmasına ilişkin işlemlerini yapma yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmektir.
GİRİŞ KOŞULLARI	1. Kuru temizlemecilik alanında mesleğinin gerektirdiği işleri yapacak ruhsal ve bedensel engeli bulunmamak 2. İlköğretim mezunu olmak 3. Kuru temizlemecilik alanında faaliyet gösteren bir iş yeri ile sözleşme yapmış olmak
İSTİHDAM ALANLARI	Kuru Temizlemecilik Alanı'ndan mezun olan öğrenciler, seçtikleri meslekte kazandıkları yeterlikler doğrultusunda; 1. Kuru temizlemecilik alanındaki işletmelerde, 2. Konfeksiyon alanındaki işletmelerde üretici olarak istihdam edilebilirler.
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	1. Meslekî eğitim merkezleri ve sektördeki işletmelerde eğitim verilmektedir. 2. Programın uygulanabilmesi için Kuru Temizlemecilik Alanı standart donanımları ve mesleğin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.
EĞİTİMCİLER	Öğretmenler: Programın uygulanmasında, Kuru Temizlemecilik Alanı'nda yüksek öğrenimi ve sektör deneyimi olan alan öğretmenleri görev almalıdır. Diğer Eğiticiler: Programın uygulanmasında Kuru Temizlemecilik Alanı'nda sektör deneyimi olan usta öğretici, teknisyen ve meslek elemanlarından yararlanılabilir.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Çeşitli ölçme araçları kullanılarak öğrencilerin; 1. Dersin altındaki modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir. 2. Dersin sonunda modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir. 3. Ölçme sonuçları dönem ve yıl sonunda değerlendirilecektir. 4. Okulda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.
BELGELENDİRME	Seçtiği mesleğin yeterliklerini kazanan öğrenci kalfalık belgesi alabilecektir.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER	<p>Alanda mesleklere yönelik geniş tabanlı yeterlikler kazandırmak hedeflenmiştir.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Alanında kalfalık belgesi alan öğrenciler açık liseye ve açık meslek lisesine geçişlerinde almış oldukları dersler değerlendirilir.</li> <li>2. Alanda eğitimini tamamlayarak kalfalık belgesi alan öğrenci, Kuru Temizlemecilik Alanı'ndaki dallarda ustalık belgesi için gerekli olan ustalık eğitimine devam edebilir.</li> <li>3. Kuru Temizlemecilik Alanı'nda eğitim alan veya mezun olan öğrenci, gerekli modülleri tamamlayarak meslekler arasında geçiş yapabilir.</li> </ol>
EĞİTİM SÜRESİ	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Alan programının kalfalık toplam eğitim süresi 2 öğretim yılı (4 dönem) olarak planlanmıştır.</li> <li>2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, Kuru Temizlemecilik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi, dersler ve modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.</li> </ol>
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	<p>Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Öğretmenler öğrencilere rehberlik eder.</li> <li>2. Öğrenciler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.</li> <li>3. Öğrencilerin aktif olması sağlanır.</li> <li>4. Öğrenciler araştırmaya yönlendirilir.</li> <li>5. Öğrenciler kendi kendilerini değerlendirebilir.</li> <li>6. Öğrenciler yeterlik kazandırmaya yönlendirilir.</li> </ol>
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	<p>Öğrenciler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında, çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek odaları, kuru temizlemecilik firmaları ve meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.</p>
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	<p>Programın sonunda seçtiği mesleğe yönelik olarak öğrenci;</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tüm alanlardaki ortak temel, bilgi ve becerileri kazanabilecektir.</li> <li>2. Kuru Temizlemecilik Alanı'nın temel yeterliklerine sahip olabilecektir.</li> <li>3. Mesleğin gerektirdiği görev ve işleri yapabilecektir.</li> <li>4. Mesleğin gerektirdiği özel meslekî yeterlikleri kazanabilecektir.</li> </ol>
EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	<p>Kuru Temizlemecilik Alanı Haftalık Ders Çizelgesi'nde yer alan dersler ve bu derslerin altındaki modüllerin içeriğindeki eğitim öğretim uygulamaları yapılır.</p>

**KURU TEMİZLEMECİLİK ALANI**  
**ÇIRAKLIK DÖNEMİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**  
**(EN AZ İLKÖĞRETİM MEZUNLARI İÇİN)**

DERSLER	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	4. DÖNEM	TOPLAM DERS SAATİ
<b>GENEL BİLGİ DERSLERİ</b>					
TÜRKÇE	2	2	-	-	64
MATEMATİK VE MESLEK MATEMATİĞİ	2	2	-	-	64
İŞLETME BİLGİSİ VE TOPLAM KALİTE YÖNETİMİ	-	-	2	-	32
DİN KÜLTÜRÜ VE MESLEK AHLÂKI	-	-	-	1	16
MESLEKİ BİLGİSAYAR	-	-	-	1	16
GENEL BİLGİ DERSLERİ TOPLAMI	4	4	2	2	192
<b>MESLEK DERSLERİ</b>					
ORTAK BECERİ	2	-	-	-	32
ÜTÜLEME TEKNİKLERİ	2	3	-	-	80
KOLALAMA TEKNİKLERİ	2	3	-	-	80
MALZEME VE İHALE	-	-	2	2	64
TEMİZLEME İŞLEMLERİ	-	-	6	6	192
MESLEK DERSLERİ TOPLAMI	6	6	8	8	448
GENEL TOPLAM	10	10	10	10	640
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM	200 iş günü		200 iş günü		3200

**KURU TEMİZLEMECİLİK ALANI**  
**ÇIRAKLIK DÖNEMİ HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ**  
**(EN AZ ORTAÖĞRETİM KURUMU MEZUNLARI İÇİN)**

DERSLER	1. DÖNEM	2. DÖNEM	TOPLAM DERS SAATİ
ORTAK BECERİ	2	-	32
ÜTÜLEME TEKNİKLERİ	4	-	64
KOLALAMA TEKNİKLERİ	4	-	64
MALZEME VE İHALE	-	4	64
TEMİZLEME İŞLEMLERİ	-	6	96
GENEL TOPLAM	10	10	320
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM	200 iş günü		1600

## **KURU TEMİZLEMECİLİK ALANI**

### **ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI UYGULAMALARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR**

Kuru Temizlemecilik Alanı giyim eşyaları, deri ve tekstil ürünlerinin temizlenmesi, ütülenmesi, bazı tekstil ürünlerinin boyanması ve kolalanması ile ilgili alandır.

Öğrenci her dönem görmüş olduğu meslek dersleri altındaki modüllerin teorik eğitimlerini okul ortamında, pratik (beceri) eğitimini ise sözleşme yapmış olduğu işletmede her yıl için en az 200 iş günü olmak kaydıyla tamamlayacaktır.

Her ders içinde yer alan modüllerin süreleri o modülün okul ortamı ve işletmede uygulanacak toplam süresini belirtmektedir. Okul ortamında modüllere ayrılacak süreler haftalık ders çizelgesindeki toplam ders saati dikkate alınarak zümre kararıyla belirlenir.

İşletmelerde beceri eğitiminin içeriği her yıl görmüş oldukları modüllerin içinde yer alan uygulama konularına paralel olacaktır. Ders içeriği, sektördeki temsilcileri, okuldaki program koordinatörleri, değişim önderleri ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır.

Mezun olan öğrenci öğrenimi sırasında seçtiği meslekte kalfalık belgesi almaya hak kazanır.

Öğrencilerin alan seçimlerinde bölgesel istihdam olanakları dikkate alınır. Derslere Kuru Temizlemecilik ve Konfeksiyon Alanı öğretmenlerinin girmesi uygun olacaktır. Tüm eğitim ve öğretim etkinliklerinde, öğrencilerin başarısını artıracak bireysel öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmalıdır.

## **KURU TEMİZLEMECİLİK ALANI**

### **ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN DERSLER**

#### **ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ**

Talim ve Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu dersler, ders saatleri ve programları uygulanır.

#### **ORTAK DERSLER**

Bütün alanlarda ortak okutulacak olan dersler; üretken, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, beceri düzeyi yüksek iş gücü yetiştirilmesi, öğrencilerin ilgi ve yönelimlerine uygun, meslek seçimlerinin yapılabilmesi, iyi ilişkiler kurabilme, işe uyum sağlayabilme yeterliği kazandırmayı amaçlayan derslerdir.

#### **ORTAK BECERİ DERSİ**

Öğrencilere yaşam boyu öğrenme ve kendini sürekli geliştirme konusunda gerekli temel bilgi ve becerilerin verildiği derstir.

Tüm meslek elemanlarının sahip olması gerekli düşünme, öğrenme, öz yönetim, takım çalışması ve demokratik vatandaşlık hakları ile ilgili becerileri kazandırmak amaçlanmaktadır.

<b>Dersin Modülleri</b>	<b>Süre</b>	<b>Kazandırılan Yeterlikler</b>
Temel Beceriler	40/32	Düşünme, öğrenme ve öz yönetim becerileri kazanabilecektir.
Anahtar Beceriler	40/32	Takım çalışması ve demokratik vatandaşlık hakları ile ilgili becerileri kazanabilecektir.
Girişimcilik	40/32	İşletme, finansman, pazarlama, reklam, satış, iş hukuku, kariyer gelişimi ve iş kurma becerileri kazanabilecektir.
İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/32	İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini alabilecektir.
Çevre Koruma	40/32	Çevre korumaya katkıda bulunabilecektir.

## MESLEK/ ALAN DERSLERİ

Kuru Temizlemecilik Alanı ile ilgili meslekî yeterlikleri kazandırmayı amaçlayan derslerdir.

### TEMİZLEME İŞLEMLERİ DERSİ

Kuru temizlemecilik alanındaki yıkama, kuru temizleme ve leke çıkarma işlemlerinin kavratıldığı, örnek uygulamaların yapıldığı derstir.

Bu ders ile öğrenci, kuru temizlemecilik alanındaki yıkama, kuru temizleme ve leke çıkarma işlemlerini kavrar.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Deri Ürünlerin Temizliği	40/32	İş yeri kurallarına göre ürünü teslim alarak temizleme maddesi ile temizleyebilecektir.
Yıkamaya Hazırlık	40/32	Doğru gruplandırma yaparak ürüne göre yıkama malzemesi seçebilecektir.
Tekstil Ürünlerinde Yıkama	40/32	Çamaşır makinelerini programlayarak yıkanmış ürünleri kontrol edebilecektir.
Kuru Temizleme	40/32	Teslim aldığı ürüne, özelliğine göre kuru temizleme işlemi uygulayabilecektir.
Tekstil Ürünlerinde Leke Çıkarma	40/32	Ürün özelliğine göre malzeme ile işlem yaparak temizlenmiş ürünleri kontrol edebilecektir.

### ÜTÜLEME TEKNİKLERİ DERSİ

Giysi türlerine ve kumaş özelliklerine göre ütüleme tekniklerinin açıklandığı, örnek uygulamaların yapıldığı derstir.

Bu ders ile öğrenci, kuru temizlemecilik alanında her türlü tekstil ürününü özelliğine uygun ütüleme tekniği belirleyerek ütüler.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Ütüleme	40/32	Ürün özelliğine göre hazırladığı ortamda ütüleme yaparak ürünü müşteriye teslim edebilecektir.
Özel Ütüler	40/32	Gerekli yerlerde pres, form ve silindir ütülerini kullanabilecektir.
Ütü Bakımı	40/32	Kullandığı ütü ve donanımının günlük ve periyodik bakım ve temizliğini yapabilecektir.

### KOLALAMA TEKNİKLERİ DERSİ

Ürün türlerine ve kumaş özelliklerine göre kolalama ve boyama tekniklerinin açıklandığı, örnek uygulamaların yapıldığı derstir.

Bu ders ile öğrenciye, kuru temizlemecilik alanında kola yapılabilecek ürün ve kumaşları tanıtarak gerekli yerlerde kullanılmak üzere boyama tekniğini öğretmek amaçlanmaktadır.

Dersin Modülleri	Süre	Kazandırılan Yeterlikler
Tekstil Ürünlerinin Boyanması	40/32	Uygun miktarda boya hazırlayarak istenen ürünü boyayabilecektir.
Durulama ve Kurutma	40/32	Boyanmış ürünü durulayarak kurutabilecektir.
Kolalama	40/32	İstenen ürünlere yeterli miktarda kola hazırlayarak uygulayabilecektir.

## **MALZEME VE İHALE DERSİ**

Kuru temizlemecilikte malzeme temini ve ihale ile ilgili bilgilerin verildiği derstir.

Bu ders ile öğrenci, kuru temizleme malzemelerini temin edebilir ve toplu çamaşır ihalelerine katılabilir.

<b>Dersin Modülleri</b>	<b>Süre</b>	<b>Kazandırılan Yeterlikler</b>
Malzeme Temini	40/32	Kuru temizleme malzemesinin teminini yapabilecektir.
İhaleye Katılma	40/32	Çamaşır ihalelerinde kurallara göre dosya açtırabilecektir.

## **İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM**

İşletmelerde meslekî eğitimin içeriğini her okul, her dönem dala/mesleğe ait görmüş oldukları modüllerin içeriğinde yer alan uygulama konularına paralel oluşturur. Ders içeriği; sektör temsilcileri, okuldaki program koordinatörleri, değişim önderleri ve alan öğretmenlerinin kararı ile planlanarak uygulanır.